

ЕЛЕКТРОННИЙ ПІДРУЧНИК АГРАРНОГО НАПРЯМУ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ АГРОТЕХНІКІВ

Зуєва А.Б., молодший науковий
співробітник лабораторії
підручникотворення для системи ПТО
Інституту професійно-технічної
освіти НАПН України
м. Київ

Сучасна професійна підготовка майбутніх робітників аграрної галузі потребує використання нових педагогічних та інформаційних технологій. Навчальний процес зорієнтовано на активну участь у пізнанні суб'єктів навчання, на творчі, нешаблонні рішення навчальних завдань, на можливість подальшого оновлення знань впродовж життя. Програмні педагогічні засоби, зокрема, електронні підручники, дозволять вдосконалити процес підготовки майбутніх спеціалістів аграрного профілю.

Електронний підручник повинен відповідати вимогам, що висуваються до традиційних підручників. Водночас, його функцією є реалізація нових можливостей в навчанні, які недоступні при використанні звичайного підручника.

Вимоги до електронного підручника аграрного напрямку поділяються на технічні, ергономічні та навчально-методичні. Дизайн-ергономічні та технічні вимоги до електронного підручника в цілому знаходяться в рамках вимог до педагогічних програмних засобів. Навчально-методичні вимоги до електронного підручника аграрного напрямку окреслені вимогами до традиційних підручників [1, 2]. Однак, є специфічні особливості навчально-методичних вимог до електронного підручника аграрного напрямку.

Зміст матеріалу електронного підручника не повинен дублювати матеріал, поданий в друкованих виданнях. Ефекти в електронному підручнику мають застосовуватись тільки ті, які сприяють досягненню навчальної мети та

не відволікають увагу студента. Так забезпечується принцип науковості електронного підручника.

Електронний підручник повинен мати несуперечливу з традиційним підручником структуру. Додатково можна використовувати мультимедійні ілюстрації, інтерактивну форму виконання завдань, їх різноманітність. Електронний підручник розширює технічні можливості та форми застосування вправ, тестів, презентацій, шаблонів для лабораторних робіт. Враховується можливість виконання творчих завдань після кожного розділу.

Дуже важливою є професійна орієнтація всіх практичних завдань та тестів самоперевірки. Необхідно подавати чітку структуру професійних термінів, ілюстрації повинні містити зображення і схеми засобів та знарядь, механізмів та їх частин, з якими будуть працювати агротехніки в майбутній професійній діяльності. Також завдання, вправи і тести повинні враховувати необхідність формування елементів професійного мислення майбутніх агротехніків.

В електронному підручнику реалізуються особистісно-орієнтовані технології навчання. Можливе різноманітне за складністю подання матеріалу та завдань. Здійснюється зворотній зв'язок в процесі навчання [2, 3].

В електронному підручнику передбачені методичні рекомендації користувачам-учням та користувачам-викладачам. А також можливі методичні рекомендації вчителям-розробникам контенту, що дозволяє своєчасно вдосконалювати конкретні теми підручника згідно змін в тематичному плані та нових вимог до процесу навчання. В електронному підручнику реалізуються міжпредметні зв'язки з підручниками з інших дисциплін. Також передбачено систему допомоги та пошукову систему.

Змістовні зв'язки між різними темами навчального матеріалу реалізуються за допомогою гіпертексту, в якому сформована розгалужена система гіперпосилань на інформацію в інших темах і розділах. Відбувається орієнтація навчання на студента, який сам обирає послідовність гіперпосилань на частини навчального матеріалу.

Наочність навчання підвищується за допомогою мультимедіа, аудіо- і відео- компонентів , флеш-анімацій.

Орієнтовно можна окреслити такі етапи створення електронного підручника:

1. Постановка задачі, цілей та кінцевої мети підручника.
2. Розробка сценарію та підготовка матеріалу електронного підручника (тексту, ілюстрацій, відео, презентацій, флеш-анімацій).
3. Внесення інформації у навчальне середовище (набір тексту, сканування, внесення ілюстрацій, відео, заповнення форм тестів, редагування тощо).
4. Безпосереднє створення електронного підручника, узагальнення і структурування навчальної інформації у ньому, налаштування зав'язків та посилань між різними частинами підручника.
5. Тестування та рецензування, апробація електронного підручника.

Висновки. Застосування електронного підручника аграрного напрямку дає змогу підвищити ефективність професійної підготовки майбутніх агротехніків за допомогою низки специфічних технічних та навчально-методичних можливостей. Процес створення електронного підручника висуває певні вимоги до знань і вмінь особи, яка формує підручник. Так, поряд зі знаннями з певної навчальної дисципліни, педагогіки і психології, необхідне володіння інформаційними технологіями, основами комп'ютерного дизайну тощо.

Література:

1. Положення про електронні освітні ресурси. Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України 01.10.2012 № 1060. Доступ: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1695-12>
2. Зимина О.В. Печатные и электронные учебные издания в современном высшем образовании: Теория, методика, практика / О.В. Зимина – М.: Изд-во МЭИ, 2003. – 336 с.
3. Кравчина О.Є. Проектування інформаційного середовища загальноосвітнього навчального закладу [Електронний ресурс]/ Оксана Євгенівна Кравчина // Назва з екрану. Доступ: <http://www.ime.edu-ua.net/em11/content/09koeeis.htm>